

VAALAN KUNTA
TUULISAIMAA OY

Metsälamminkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava

Liite 9. Viranomaisneuvottelun 18.5.2015 muistio

Reinikainen Kuisma

8.6.2015

VAALAN KUNTA
TUULISAIMAA OY
METSÄLAMMINKANKAAN TUULIVOIMAPUISTON OASYLEISKAAVA

2. VIRANOMAISNEUVOTTELU

Aika	18.5.2015 klo 10.00	
Paikka	Kajaanin kaupungintalo, Pohjolankatu 13, 87100 Kajaani kokoontuminen aulassa.	
Muuta	2. viranomaisneuvottelun materiaalit lähetetään kutsuille 11.5.2015.	
Osallistujat	Liisa Korhonen Hilkka Lempiäinen (videoitse, kohdat 1-2) Sanna Schroderus Esa Suominen Juha Airaksinen Harri Lindroos Anne Siltavuori Irmeli Hanka Ismo Vendelin Inkeri Neuvonen Aimo Lehmikangas Maija-Leena Oinonen (kohdat 1 ja 2) Petteri Laaksonen (kohdat 1 ja 2) Kuisma Reinikainen	Kainuun ELY-keskus Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus Kainuun liitto Kainuun museo Vaalan kunta Vaalan kunta Kajaanin kaupunki Kajaanin kaupunki Kajaanin kaupunki Kajaanin kaupunki Siikalatvan kunta TuuliSaimaa Oy TuuliSaimaa Oy FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Aloitetaan kokous klo 10.06. Juha Airaksinen valittiin puheenjohtajaksi. Kaavakonsultti Kuisma Reinikainen laatii muistion.

Suoritettiin esittäytymiskierros ja todettiin osallistujat.

Liisa Korhonen kertoi, että Jouko Saastamoinen on sairaana eikä pääse osallistumaan neuvotteluun.

Todettiin, että kokouksen aineistot ovat saavuttaneet suurimman osan kutsutuista vasta perjantaina 15.5.2015. Alkuperäinen toimituspäivä oli maanantai 11.5. mutta konsultti toimitti aineiston vasta keskiviikkona 13.5.2015 sairastapausten vuoksi.

2. Hankevastaavan ja kaavoittajan tilannekatsaus

Petteri Laaksonen ja Maija-Leena Oinonen esittelivät TuuliSaimaan yrityksenä sekä Metsälamminkankaan tuulivoimapuiston hankkeen.

8.6.2015

Anne Siltavuori tiedusteli esittelyn jälkeen keskeytetyn Manamansalon tuulivoimahankkeen maanomistajia. Laaksonen vastasi omistajan olleen UPM. Metsälamminkankaan osalta omistajina ovat yksityishenkilöt.

Airaksinen tarkensi, että Manamansalon hankkeesta luovuttiin kesäasukkaiden vastustuksen vuoksi.

Reinikainen esitteli kaavaprosessin aloituksesta nykyhetkeen.

Petteri Laaksonen ja Maija-Leena Oinonen poistuivat.

3. Suunnittelun tilanne

3.1. Luonnoksen palaute

Reinikainen esitteli luonnoksen palautteen tiivistetysti. Palautteen merkittävämmät osiot käsiteltiin tarkemmin.

Natura-arvioinnin täydennys:

Reinikainen esitteli Natura-arvioinnin täydennys perusteet ja lähtökohdat. Natura-arviointi on tarkistettu ja täydennetty Kainuun ELY:n alkuperäisestä Natura-arvioinnista antaman lausunnon perusteella täysin uudeksi raportiksi. Natura-arvioinnin täydennys tulee kaava-aineiston liitteeksi ja Kainuun ELY:ltä pyydetään siitä lisäksi erillinen lausunto.

Hankkeesta ei Natura-arvioinnin perusteella koidu merkittävää haittaa Natura-alueiden suojeluperusteisiin lajeihin.

Kaava-alueen rajaus:

Reinikainen esitteli Kainuun ELY:n ja Kajaanin kaupungin kaava-alueen rajauksesta antamat lausunnot. Kumpikin on tuonut esille, että vaikutukset ja mahdolliset rakentamisrajoitukset Kajaanin kaupungin puolella tulisi huomioida kaavoituksen keinoin.

Reinikainen toi esille, että kaava-alueen rajaus on tehty siten, että Vaalan kunnan alueella kaava-alue käsittää kaikki luonnonsuojelualueiden ulkopuoliset ja siten rakentamiseen lähtökohtaisesti soveltuvat alueet, joilla kaavan meluselvityksen mukaisella voimalatyypillä ja kaavassa esitetyillä voimaloiden sijainnilla melu voi ylittää 40 dB(A).

Selvitysten perusteella on todettu, että kaava-alueen ulkopuolella tuulivoimapuiston tuottama melu voi ylittää 40 dB(A) sekä Kajaanin kaupungin että Siikalatvan kunnan alueilla. Asia on käynyt ilmi kummallekin kunnalle toimitetusta kaavaluonnoksesta.

Kaavoituksen yhteydessä on varattu kummallekin kunnalle sekä kummankin kunnan lähialueilla oleville maanomistajille tilaisuus lausua mielipiteensä kaavasta.

Kumpikaan kunta ei sinänsä vastusta kaavoituksen eteenpäinviemistä.

8.6.2015

Siikalatvan kunnan antamien tietojen mukaan lausuntoa ei ole jätetty, koska Siikalatvan kunta ei vastusta Vaalan kuntaan sijoittuvan kaavan eteenpäinviemistä.

Reinikainen toi esille maaliskuulta 2015 olevan hallinto-oikeuden päätöksen, jossa hallinto-oikeus oli todennut, että rakentamisen rajoittuminen Raahen kaupungin alueelle viereisen Siikajoen kunnan alueella olevan tuulivoimapuiston (osayleiskaava) ei ole ns. kohtuuton haitta, joten Raahen kaupungin alueita ei ollut tarpeellista kaavoittaa Siikajoen kunnan puolella olevan mutta Raahen kaupungin alueelle vaikuttavan tuulivoimapuiston vuoksi.

Liisa Korhonen toi esille, että päätöksestä on valitettu KHO:een. Reinikainen vastasi, että valitus ei koske mainittua päätöstä vaan toista tuulipuistosta tehtyä valitusta. Todettiin, että tämä on tiedostettu myös Kainuun ELY:n osalta.

Siltavuori toi esille, että Kajaanin kaupunki on lausunnossaan tuonut ilmi, että Kajaanin kaupungin vaikutusalueet olisi kaavoitettava. Tärkeää on myös, että prosessit etenevät samassa aikataulussa.

Hilkka Lempiäinen toi esille, että tiedossa on kaksi asiaan liittyvää tapausta, jossa toisessa tuulipuiston viereinen kunta ei halunnut laatia kaavaa ja toisessa viereinen kunta halusi laatia kaavan. ELY ei voi vaatia kuntaa kaavoittamaan; tämän voi tehdä ainoastaan ministeriö. Lisäksi hallinto-oikeuden päätös toimii linjauksena asiassa.

Aimo Lehtikangas totesi, että Siikalatvan kunta ei vastusta kaavan eteenpäinviemistä eikä koe tarpeelliseksi kaavoittaa omia alueitaan.

Airaksinen totesi, että Vaalan kunta kävi läpi Kajaani puolella olevat kiinteistöt ja niiden rakentamismahdollisuudet. Kyseiset tilat eivät sovellu rakentamiseen tai niillä on olemassa selkeästi rakentamiseen paremmin sopivia alueita 40 dB(A) melualueen ulkopuolella.

Korhonen totesi, että ongelma on, että naapurikuntia ei ole alussa otettu mukaan prosessiin. Reinikainen vastasi, että asia on ollut esillä keskusteluissa, mutta Kainuun ELY totesi, ettei kuntia ollut tarpeen kutsua aloitusvaiheen neuvotteluun. Korhonen vastasi, että melualueen rajausta ei ollut tuolloin vielä tiedossa.

Aimo Lehtikangas poistui.

Irmeli Hanka toi esille, että Kajaanin kaupungin lausuntoa valmisteltaessa ei oltu vielä tarkasteltu kiinteistöjako ja rakentamisolosuhteita. Alue soveltuu rakentamiseen huonosti. Samanlaisia meluvaikutuksia voi olla, jos esim. tehdään uusi tie eikä tällöin alueita tarvitse kaavoittaa.

Siltavuori tiedusteli, ovatko voimaloiden siirrot mahdollisia ja saadaanko näin meluvaikutukset pois Kajaanin kaupungin alueelta. Reinikainen vastasi, että asiaa on tutkittu ja voimaloiden sijoittelusta on tehty useampia kokeiluja. Kiinteistöjako ei kuitenkaan mahdollista sellaisia siirtoja, joilla Kajaanin kaupungin ja Siikalatvan kuntien alueilla 40 dB(A) ei ylittyisi.

8.6.2015

Reinikainen tiedusteli, mikä on tässä vaiheessa Kajaanin kaupungin kanta? Siltavuori vastasi, että Kajaanin kaupungin puolelle tulisi laatia kaava, ja että prosessien on edettävä samaan aikaan, jos kaavoitusprosesseja käynnistetään. Reinikainen totesi, että lainsäädäntö ei edellytä prosessien samanaikaista etenemistä. Toinen kaava voidaan ensin saattaa loppuun ja toinen valmistuu myöhemmin. Reinikainen toi esille, että Kajaanin kaupungin alueelle mahdollisesti laadittava kaava ei myöskään voi olla tuulivoimaosayleiskaava, koska alueelle ei olla kaavoittamassa tuulivoimaloita.

Siltavuori totesi, että kaupunginhallitus tekee lopullisen päätöksen asiasta. Myös kaupunginjohtajan kanssa on keskusteltu asiasta.

Airaksinen totesi, että kaavaehdotus asetetaan nyt nähtäville ja siitä pyydetään lausunnot.

Hilkka Lempiäinen poistui.

Melu:

Reinikainen esitteli meluselvityksen havainnollistamiseksi tehdyn karttalisäyksen sekä kaavaan lisätyn melun huomioimista koskevan yleismääräyksen.

Linnustoselvitykset:

Reinikainen esitteli tiivistetysti linnustoselvityksiin tehdyt tarkennukset. Tarkennuksia käsiteltiin työneuvottelussa 13.4.2015. Tarkennukset on huomioitu Natura-arvioinnin täydennyksessä.

Sudet ja peurat:

Reinikainen esitteli tiivistetysti susiin ja peuroihin liittyvien tietojen tarkennukset, peuraselvityksen tulokset sekä edellisten perusteella tarkentuneen vaikutustenarvioinnin tulokset. Vaikutustenarvioinnin perusteella on todettu, että hankkeen vaikutukset lajeihin ovat vähäiset.

Inkeri Neuvonen toi esille, että Kajaanin kaupungin tietojen mukaan Piiparinmäen hankkeen osalta olisi tullut tietoon uusia reviirialueita.

Korhonen tiedusteli, voiko neuvottelusta estynyt Jouko Saastamoinen lausua luontoasioista jälkikäteen. Airaksinen totesi, että kaavaehdotus tulee nähtäville, joten asia tulee lausuttavaksi kaavaehdotuksen kuulemisen kautta.

Kulttuuriympäristö:

Reinikainen esitteli kaavaan lisätyn kulttuuriympäristökohteen sekä siihen liittyvän kaavamääräyksen. Esa Suominen toi tiedoksi uusimman määräysehdotuksen, joka huomioidaan. Määräys tarkentuu hieman aiemmasta. Suominen toi myös esille, että Museovirasto ei ole kaavassa osallinen viranomaisena. Reinikainen totesi, että Museovirasto jätetään pois osallisista ja määräykset muutetaan muotoon "museoviranomaisena".

8.6.2015

Kaavaehdotus:

Reinikainen esitteli kaavaehdotukseen tehdyt muutokset kootusti.

3.2. Viranomaisten puheenvuorot

Kainuun liitto (Schroderus): Alueella on maakuntakaavana voimassa maakuntakaava 2020. Tuulivoimavaihemaakuntakaava on ollut luonnoksena nähtävillä. Valtioneuvosto on tehnyt päätöksen, että Vaalan kunta siirtyy Kainuun maakunnassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan 1.1.2016. Maakuntavaltuusto on päättänyt, että Kainuun tuulivoimavaihemaakuntakaava ei koske enää Vaalan kuntaa. Vaihemaakuntakaavassa sekä Vaalan että Kajaanin alueille ulottuvasta Metsälamminkankaan tuulivoima-alueesta keskustellaan Kajaanin kaupungin osalta vielä Kajaanin kaupungin kanssa.

Kaupan vaihemaakuntakaava on hyväksytty joulukuussa 2014 ja 1 vaihemaakuntakaava on jo lainvoimainen. Reinikainen sanoi, että nämä huomioidaan kaavan perustiedoissa.

Vaalan kunta: (Airaksinen): Vaalan kunta haluaa viedä hanketta eteenpäin ja siksi asettaa kaavaehdotuksen nähtäville. Ehdotukseen on tehty tarvittavat tarkennukset ja muutokset. Ehdotusta korjataan nähtävilläolon jälkeen, jos on tarve. Lindroos ja Airaksinen totesivat, että tarvittaessa ehdotuksen nähtävilläolon jälkeen voidaan pitää viranomaisneuvottelu, jos sellaisia tarpeita nousee esille.

Kajaanin kaupunki (Siltavuori): Kajaanin kaupungin luonnoksesta antamassa lausunnossa todettu, että kaava halutaan tehdä myös Kajaanin puolelle.

Airaksinen vastasi, että Vaalan kunta odottaa Kajaanin kaupungilta lausuntoa kaavaehdotuksesta. Kaava-alueen rajaukseen, melun huomioimiseen sekä Kajaanin kaupungin puoleisten alueiden rakentamiseen liittyviä tietoja ja perusteita on tarkennettu, kuten kokouksessa on tuotu ilmi. Vaalan kunta toivoo Kajaanin kaupungilta asiaan liittyvää tarkastelua ja sen perusteella kaavaehdotuksesta lausuntoa.

Siltavuori vastasi, että Kajaanin osalta on odotettu, että kaavahanke olisi jo käynnistynyt. Miksi Kajaanin osalta kaavoitusta ei voitu käynnistää jo tammikuussa lausunnon jälkeen? Airaksinen vastasi, että kaavaprosessi vie aikansa. Keskusteltiin edelleen kaavan aikataulusta. Reinikainen tarkensi, että kevät 2015 on tutkittu ja tarkennettu esim. linnustoselvityksiä ja Natura-arviointia, jotka on nyt todettu riittäviksi tai tarkennettu. Kaavaprosessia ei ole voitu mitenkään viedä eteenpäin ennen näiden asioiden selviämistä ja tarkentumista.

Siltavuori kysyi onko HAO-päätös tulkittavissa siten, että hankkeen omistajien ei tarvitse kaavoittaa toisen kunnan puolta, vaikka vaikutuksia olisi. Airaksinen vastasi, että periaatteessa asia on näin.

Inkeri Neuvonen tiedusteli, onko kaavassa merkitty ympyrä tuulivoimalan paikka. Reinikainen vastasi, että ympyrä on ohjeellinen sijainti ja tv-alue määrittää voimalan sijainnin rajat.

8.6.2015

Kainuun ELY-keskus (Korhonen): ELY-keskuksen luontopuoli ei ole tutustunut aineistoihin. Todettiin yhdessä, että kommentit tulevat kaavaehdotuksesta annettavan lausunnon kautta. Korhonen tiedusteli, miten kaavaehdotuksen kanssa on tarkoitus edetä aikataulullisesti. Airaksinen vastasi, että kaavaehdotus asetetaan nähtäville saman tien, kun hallitus tekee ensin päätöksen nähtävilletulosta.

Siltavuori kysyi, onko todennäköistä, että kaavasta tullaan valittamaan? Airaksinen totesi, että Ojanperällä on ollut eniten vastustusta.

Keskusteltiin vielä kaava-alueen rajauksesta. Harri Lindroos totesi, että kaavasta ei synny lisäarvoa Kajaanin puolelle. Maa- ja metsätalousalueen kaavoitus voi enemmissä määrin rajoittaa muuta maankäyttöä, vaikka tarkoitus olisi vain huomioida tuulivoimapuiston melu. Alueella on esim. turpeenottoa.

Irmeli Hanka totesi, että ottaen huomioon HAO-päätös ja Kajaanin alueen nykyinen maankäyttö, niin merkittävää haittaa ei ole Kajaanin puolelle tulossa.

Siltavuori tiedusteli, ilmoitetaanko asiasta miten Kajaanin puolen maanomistajille. Reinikainen vastasi, että asiasta tiedotetaan kaikille viereisten kuntien maanomistajille tietyn etäisyyden säteellä tuulivoimapuistosta. Tarkoitus on järjestää yleisötilaisuus myös Ojanperällä.

3.3. Selvitystarpeet

Ei esille tulleita selvitystarpeita.

3.4. Aineistotarpeet

Ei esille tulleita aineistotarpeita.

4. Aikataulu ja jatkotoimenpiteet

Reinikainen totesi, että kaava asetetaan nähtäville touko-kesäkuun aikana.

5. Muut asiat

Ei muita asioita.

6. Kokouksen päättäminen

Päätettiin kokous klo 12.20

8.6.2015

Muistion laati:

- Kuisma Reinikainen

Jakelu:

- Osallistujat
- Jouko Saastamoinen ja Maarit Vainio, Kainuun ELY-keskus
- Luonnonvarakeskus

Liitteet:

- TuuliSaimaan esitys neuvottelussa
- FCG:n esitys neuvottelussa.